תניא נמי הכי. לכאורה אין מתפרש בתוך כדי דבור: **הוא אסור.** הרמתן שאמר הריני נזיר והשמע חבירו ואמר אני ואתה כדי דבור הא אם לא אמר כלום אינו יכול להתפיס כיון שהוא אחד כדי דיבור דמדלא תנא ד' ואני. ולר"ל לא איצטר' למתני ג' דמילתא דפשיטא דתוך כדי דבור כדבור דמי וכיון דאשמועינן דב' מתפיסי' בא' ומותרין בהתרתן ממילא ידעי' דה"ה ג' אבל לר' יהודה נשיאה הו"ל למתני ד' ולאשמועינן דמתפיסים שמוך לכדי דבור בתוך כדי דבור דמי. כי רוכלא ליחשיב וליזיל אפי' אי הוה תני ד' לא שמעינן מינה דסמוך לכ"ד כדיבור דמי דס"ל לתנא דמתני' דחד בחבריה מתפיס ולא בראשון. וכיון דלא נפקא לן מידי מינה לא תני ליה: ופריך כיון דלא שמעינן מינה מידי לא לתני אלא חד משום דקתני סיפא וכו' מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני וא"ת ולא ליתני אלא חד ובסיפא ליתני הותר הב' [הב'] הותר (ה"ב) ולא הותר [הראשון] (ה"ג). ור"ל דנקט אחרון למידק אחרון הוא דליכא בהדיה אחרונה אבל אמצעי דאיכא בתריה אחרונה משתרי אותו שאחריו דכל חד בחבריה מתפיס: כי רוכלא ליחשיב ולידיל אדרבה ס"ל דכל א' בחבריה מתפיס וליכא לר"ש דאמר עד שיזיר מכולן מודה הכא דלא גרע מידות כדאיתא לעיל פ"ק גבי מסלסל מכלכל. א"נ אפי' לא פי' כיון ששמע שאמר חבירו הריני נזיר תניא נמי הכי מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ושהה כדי דבור ואמר אני ואני הוא אסור וחבירו מותר [ו]כמה כדי דבור כדי שאילת שלום תלמיד לרב לימא מסייעא ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אני ואני ותו לא [ז]תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל וליתני חד ולשמעינן [ח] הני ה"נ ומשום דקתני סיפא הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי ומשום הכי קתני ואני ואני איבעיא להו חד בחבריה מיתפיס או דלמא בקמא מיתפסי למאי נפקא מינה לאתפוסי ומיזל אי אמרת חד בחבריה מתפיס מתפסין ואזלין לעולם ואי אמרת בקמא מתפסי טפי מכדי דבור לא מתפסין מאי ת"ש הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אני ואני ותו לא מידי ש"מ בקמא הוא דמתפסי דאי ס"ד חד בחבריה מיתפיס ליתני טובא ואני תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל וליתני חד ולשמעינן כולהון איידי דקתני הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני ת"ש הותר הראשון הותרו כולן ראשון הוא דשרו הא אמצעי לא ש"מ בקמא מתפסין אימא לך לעולם חד בחבריה מתפיס ואיידי דבעי מיתנא הותרו כולן דאי תנא אמצעי איכא ראשון דלא משתרי משום הכי קתני ראשון [ט] ת"ש הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין דלא איכא אחרינא בתריה אבל אמצעי דאיכא אחרינא בתריה משתרי ש"מ חד בחבריה מתפיס לעולם אימא לך בקמא מיתפסין ומאי אחרון דקתני אמצעי ואיידי דתנא ראשון תנא אחרון ת"ש דתניא בהדיא [י]הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין הותר הימנו ולמטה מותר הימנו ולמעלה אסור שמע מינה [כ]חד בחבריה מתפיס שמע מינה: הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי כשערו וכו': משום דאמר פי כפיו ושערי כשערו הרי נזיר כדי דבור אבל אמר כדי דבור לא כר"ל: **לימא** מסייע ליה **מי שאמר הריני נזיר.** מתניתין היא וכו' וקתני ותו לא [כא]לרבי יהודה נמיהה מני למיתני ותני ותני מרבע פעמים ות"ת ורבצ"ל נמי ניתני ותני ותני שבע פעמים וי"ל דהכי קאמר בשלמא לרבצ"ל [לת] ליטריכא ליה למתני תלת ד' פעמים ותני לשמועינן דגם הסני נתפס ברשמון שהוא תוך כדי דבור ות"ג דלמעלי מפסיק בדבורו בין לרשמון לשליפי והוא הדין דגם לשליפי שימר ותני יתפיס ברשמון לתין שוס סברא לחלק בין שני לשליפי שסיימס עומדים תוך כדי דבור אבל לר' יהודה נמיהה מי ליתני תרבעי נמי נתפס ברשמון ליתני דהא ודלי מדוש הוא ולטרוכא לי' לשמועינן תע"ג דשמו כבר תוך כדי דבור כיון שהוא שמוך לשלמר לכדי דבור ומשני לעולם תנא כי רוכלא ומרבע פעמים ותני ולא חש למנות כל מה שהיה יכול למנות:

ומשני אה"נ ומשום דקתני סיפא וכו' מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני. ות"ת להיות גופא מיקשי ליתני חד ותני וסיפא ליתני הותר הרשמון הותר הסני הותר הסני לא הותר הרשמון וי"ל דלמ"ד לקמן חד בחבריה מתפיס נקט למידק מיניה מחרון הוא דליכא מחריני בתריה אבל אמצעי דליכא מחריני בתריה ומיתפסי[יד] אותו שמחריו כדלייק לקמן ולמ"ד דבקמא מיתפסו ותני[טו] אמצעי למידק כשמוך רשמון הוא דשרי אל אחריו הא דקתני קתני ואני ואני וא"ת ולא ליתני אלא חד משום דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני וא"ת ולא ליתני אלא חד ובסיפא ליתני הותר הב' [הב'] הותר (ה"ב) ולא הותר [הראשון] (ה"ג). ור"ל דנקט אחרון למידק אחרון הוא דליכא בהדיה אחרונה אבל אמצעי דאיכא בתריה אחרונה משתרי אותו שאחריו דכל חד בחבריה מתפיס: כי רוכלא ליחשיב ולידיל אדרבה ס"ל דכל א' בחבריה מתפיס ולכא לר"ש דאמר עד שיזיר מכולן מודה הכא דלא גרע מידות כדאיתא לעיל פ"ק גבי מסלסל מכלכל. א"נ אפי' לא פי' כיון ששמע שאמר חבירו הריני נזיר ואמר איהו פי כפיו הוי כאילו אמר פי כפיו מיין אבל כשאמר מעצמו ידי או רגלי לא

ט) שיך לע"ב

מוסף רש"י

תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל. כולל, מוכר כרוכות של כשמים (ג"טין לג.) או: כסומר זה שמוכר מעותיו (ערכין כג:).

פי' הרא"ש

תניא נמי הכי מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ושהה כדי דבור וכו' הוא אסור וחבירו מותר. אלמא כיון דשהה כ"ד אע"פ שאמר ואני סמוך לכדי דבור לא אמר כלום רק בתוך כדי דיבור כנ"ל: לימא מסייע ליה וכו' ואמר ואני ואני ותו לא אלמא דרביעי אינו יכול להתפיס כיון שהוא אחד כדי דיבור מדלא תנא ד' ואני. ולר"ל לא איצטר' למתני ג' דמילתא דפשיטא דתוך כדי דיבור כדבור דמי וכיון דאשמועינן דב' מתפיסי' בא' ומותרין בהתרתן ממילא ידעי' דה"ה ג' אבל לר' יהודה נשיאה הו"ל למתני ד' ולאשמועינן דמתפיסים שמוך לכדי דבור בתוך כדי דבור דמי. כי רוכלא ליחשיב וליזיל אפי' אי הוה תני ד' לא שמעינן מינה דסמוך לכ"ד כדיבור דמי דס"ל לתנא דמתני' דחד בחבריה מתפיס ולא בראשון. וכיון דלא נפקא לן מידי מינה לא תני ליה: ופריך כיון דלא שמעינן מינה מידי לא לתני אלא חד משום דקתני סיפא וכו' מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני וא"ת ולא ליתני אלא חד ובסיפא ליתני הותר הב' [הב'] הותר (ה"ב) ולא הותר [הראשון] (ה"ג). ור"ל דנקט אחרון למידק אחרון הוא דליכא בהדיה אחרונה אבל אמצעי דאיכא בתריה אחרונה משתרי אותו שאחריו דכל חד בחבריה מתפיס: כי רוכלא ליחשיב וליזיל אדרבה ס"ל דכל א' בחבריה מתפיס ולכא לר"ש דאמר עד שיזיר מכולן מודה הכא דלא גרע מידות כדאיתא לעיל פ"ק גבי מסלסל מכלכל. א"נ אפי' לא פי' כיון ששמע שאמר חבירו הריני נזיר

ט א מיי' פ"ד מהל' נדרים הלכה ט ופמג לאוין למב טוש"ע י"ד סימן רכט סעיף ג: י ב מיי' פ"ב מהל' מזיקין הלכה ד:

נוסחת הריב"ן

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני. הרמתן שאמר הריני נזיר והשמע חבירו ואמר אני ואני ותו לא מסייע ליה למיתני ותני ותני מרבע פעמים ות"ת ורבצ"ל נמי ניתני ותני ותני שבע פעמים וי"ל דהכי קאמר בשלמא לרבצ"ל [לת] ליטריכא ליה למתני תלת ד' פעמים ותני לשמועינן דגם הסני נתפס ברשמון שהוא תוך כדי דבור אבל לר' יהודה נמיהה מי ליתני תרבעי נמי נתפס ברשמון ליתני דהא ודלי מדוש הוא ולטרוכא לי' לשמועינן תע"ג דשמו כבר תוך כדי דבור כיון שהוא שמוך לשלמר לכדי דבור ומשני לעולם תנא כי רוכלא ומרבע פעמים ותני ולא חש למנות כל מה שהיה יכול למנות: **ומשני אה"נ ומשום דקתני סיפא וכו' מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני.** ות"ת להיות גופא מיקשי ליתני חד ותני וסיפא ליתני הותר הרשמון הותר הסני הותר הסני לא הותר הרשמון וי"ל דלמ"ד לקמן חד בחבריה מתפיס ולא בראשון. וכיון דלא נפקא לן מידי מינה לא תני ליה: ופריך כיון דלא שמעינן מינה מידי לא לתני אלא חד משום דקתני סיפא וכו' מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני וא"ת ולא ליתני אלא חד ובסיפא ליתני הותר הב' [הב'] הותר (ה"ב) ולא הותר [הראשון] (ה"ג). ור"ל דנקט אחרון למידק אחרון הוא דליכא בהדיה אחרונה אבל אמצעי דאיכא בתריה אחרונה משתרי אותו שאחריו דכל חד בחבריה מתפיס: כי רוכלא ליחשיב וליזיל אדרבה ס"ל דכל א' בחבריה מתפיס ולכא לר"ש דאמר עד שיזיר מכולן מודה הכא דלא גרע מידות כדאיתא לעיל פ"ק גבי מסלסל מכלכל. א"נ אפי' לא פי' כיון ששמע שאמר חבירו הריני נזיר

הגהות הב"ח

(א) גמ' ולשמעינן הכי ה"נ ומשום: (ב) שם ולא משמע משום הכי קתני רשמון ת"ש הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין ש"מ בקמא מיתפסין דליכא אחרינא בתריה מ"ש הותר האחרון: (ג) רש"י ד"ה לימא מסייע וכו' ותני דמדלא קתני וכו' לפי קתני טפי טפי הוי מכדי דבור של רשמון: (ד) ד"ה ותו לא וכו' ולשמעינן הכי דלאו דוקא: (ה) ד"ה מיתפסי ואזלין לעולם אפילו עד מאה: (ו) ד"ה ת"ש והא דלא כר"ל דס"ד ואמ"כ מ"ש מיתפסין ואזלין לעולם אפילו עד מאה: (ז) ד"ה ת"ש ותני ותו לא: (ח) ד"ה טעמא דנקמ:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה ותו לא וכו' לפי דוקא הוי בתוך כדי דבור. ג"כ עי' ת"מ: ב] ד"ה מיתפסין להו וכו' ולפ כר"ל. ג"כ עי' ת"מ שהגיה ממש מיתום ולפ כר"ל והפ כר"ל פי' זהו כוונת ר"ל יעוש"ה: ג] ד"ה מדקתמר וכו' ואפי' תותו שהתפיסו וכו'. ג"כ עי' ת"מ: ד] ד"ה לעולם וכו' דנקמ מיתפסין והפי דקתמרי. מלת דקתמרי נמחק. וג"כ דקרי כר"ל: ה] תוס' ד"ה מכלל וכו' ואפי ואפי ולדקדק בתמנעי כר"ל: ו] ד"ה דתמר פי' וכו' וה"ת כי תמר נמי ידי נזירה כר"ל:

הגהות התוספות

1. ר"ל כהפן. 2. ר"ל ואפי ואפי. 3. ר"ל ולרבי. 4. ר"ל מיפתרי. 5. ר"ל תני. 6. ר"ל שמע מינה נקמ מתפיס כו'. 7. ר"ל והוא נמי הוה תחרון. 8. ר"ל ידי כידו ניתפ כו'.